

TAM SÜRE ÇALIŞMA YASASI HAKKINDA

Kamu eczacıları için önemli bir yeri olan tam süre çalışma yasası halen güncelliğini korumaktadır. Yasanın gerçekleşmesine kadar gelişen durum ve olayları, kısaca şu şekilde belirleyebilmek mümkündür.

Üç sene evvel memur eczacı sayısı bugünkü memur eczacıların ancak dörtte birini oluşturuyordu. Son senelerde Sağlık Kurumlarında eczacılara daha fazla kadro verilmesinin sağlanması, eczacı istihdamını olumlu yönde geliştirmiştir. Ancak bu gelişme bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. Geçen parlamento döneminde tam süre çalışma esaslarına dair yasa tasarısında eczacıların, doktor ve diş tabipleri ile aynı düzeyde tazminattan yararlanması Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonlarına Merkez Heyetice kabul ettirilmiş, fakat erken seçimi dolayısıyla bu yasa tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisi genel kurulunda görüşülemeden kadük olmuştur. Bu yasama döneminde hazırlanan yeni Bakanlık tasarısı eczacıların aleyhine maddeler içermekteydi. Şöyle ki: yalnız uzman eczacılar, doktor ve diş tabipleri ile aynı düzeyde tutulmakta, yani % 100 tazminattan yararlanabilme olanağına kavuşmakta, uzman olmayan eczacılar ise % 80 tazminata lâyık görülmekteydi. Türk Tabipleri Birliği de Sağlık Bakanlığına müracaat ederek eczacıların tabip ve diş tabiplerine nazaran alt kategoriden tazminat almalarını ve tazminat oranlarının daha da düşürülmesini önermiştir.

Türk Eczacıları Birliği ise, Genel Başkan Ecz. İbrahim Çetinkaya imzasıyla Sağlık Bakanına sunduğu yasa ile ilgili görüşlerinde, tıp camiasının aslı unsurları olan (hekim ve eczacı) arasında farklı uygulamalara olanak verilmesinin sakıncalı olacağını belirlemiştir.

Millet Meclisi Plan komisyonu ise, Bakanlığa eczacılar için öngördüğü % 80 tazminatı da çok görmüş olacak ki, bu nisbeti eczacı için en çok % 50 ye indirmek suretiyle, esasen Bakanlık tasarısındaki miktara karşı olan eczacıyı daha da mağdur duruma itmek istemiştir.

Yasanın Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunca görüşülmesi söz konusu olduğunda Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti görevlendirdiği ilgili meslektaşları; yasadaki bu tutarsızlığın düzeltilmesi için Ankaraya göndermiş, Komisyon Başkanı ve üyeleriyle etkin girişimlerde bulunulmasını sağlamıştır, ki bunun neticesinde ilgili komisyon raporu özellikle 2. madde üzerinde değişiklik göstermiş; «geçerli ve haklı olmayan bazı nedenlerle, eczacının ayrı ölçülerle parasal yönden değerlendirilmesinin belirli dayanağı yoktur. Eczacıların sayılarının çok olması, mesleki yetki ve sorumlulukları ile kamu kuruluşlarının gereğinden fazla sayıda eczacı istihdam etmeleri de sağlık hizmetleri içinde yerini ve önemini azaltmayacağı açıktır» gerekçesiyle parasal yönden eczacıların da tabip ve diş tabipleri ile aynı düzeyde tutulması kabul edilmiştir.

İlan edilen gündemde olmadığı halde Meclis Genel Kuruluna (Bir oldu bitti yöntemiyle) gelen tasarı bazı milletvekillerinin önergesiyle Üniversite ile Milli Savunma Bakanlığı bünyesindeki Sağlık Personelini de içerir duruma getirmiş ve eczacıların parasal açıdan oranlarını Bütçe Plan Komisyonu raporu içeriğindeki düzeye indirmiştir. Bu şekliyle çoğunluk olmamasına rağmen Meclis Genel Kurulundan geçirilen tasarı Senatoya sevk edilmiştir. Senato, Sağlık Bakanının önerisiyle tasarrufların birleşik komisyonda görüşülmesine karar vermiş ve ilgili kuruluşların savunuları istenmiştir. Türk Eczacıları Birliğince teşkil ettirilen «KAMU ECZACILARI KURULU», görevlendirdiği bir temsilciyi Genel Başkan ile beraber Ankara'ya savunuda bulunmak üzere göndermiştir. İstanbul ve Ankara Eczacılık Fakülteleri dekanlarıyla ortak bir toplantıdan sonra saptanan ortak görüşler Birleşik Komisyonda ayrı ayrı savunulmuştur.

Bunca girişimlere rağmen yasa Senato Birleşik Komisyonunca Meclisten geçtiği şekliyle kabul edilmiştir. Senato Genel Kurulunca da onaylanan tasarı kısa bir müddet sonra Cumhurbaşkanınca imzalanarak kanunlaşmıştır.

Kabul edilen bu kanun gereğince elde edilen hak parasal açıdan eczacılar için en yüksek devlet memuru aylığının % 50 sini geçmemek üzere-
dir.

İlke olarak karşı olmadığımız bu yasada ana sağlık elemanlarından ayrı tutulmamıza karşın ilk tepki eczanelerde asılmak üzere siyah bir pankart hazırlamak ve Türkiye çapında uygulamasına geçmek olmuştur.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı, Türk Eczacıları Birliği Genel Başkanı ile görüştüğünden sonra basına, «eczacıların ana sağlık elemanı olduğunu, onur ve haklarının en hassas bir biçimde hazırlanacak yönetmelikte yerini alacağını» söylemiştir. Herşeye rağmen eczacı parlamenterler ile lehimize çalışan diğer parlamenterlerin gayretini camiamız unutmayacaktır.

Yukarıdaki durum ve olaylara göre eczacılık camiası aşağıdaki suallerin cevabını ilgililerden istemektedir:

1 — Hekim sorunlarından çok ilaç ve eczacılık konularını eleştirmeye ve eczacıların haklarının kısıtlanması yönünde girişimlerde bulunmaya Türk Tabipleri Birliği neden gerek duymaktadır?

2 — Yasalar ileriye dönük uygulamalar için gerçekleştirilirler. Gümün koşullarına uymayan yasal hüküm ve kuralların değiştirilmesiyle ilgili çevrelerin yeni düzenlemeler içerisinde yer almaları, geçmişte olduğu gibi bugün de karşılaştığımız doğal olaylardandır. (Tabip, diştabibi, eczacı) hizmet ve sorumlulukları bakımından ayrı düşünülmemen, insan hayatından doğrudan sorumlu olan ve tıp camiasını oluşturan asli unsurlardır. Bu nedenle ana sağlık elemanı olan tabip, diştabibi, eczacının farklı uygulamalara itilemeyeceği ve tam süre çalışma karşılığında kendilerine verilecek tazminatın nisbeti bakımından birine diğerlerine nazaran daha az hak tanımının sağlık hizmetlerinin bütünlüğü ve verimliliğini sarsacağı bilinen bir gerçek iken Sağlık Bakanlığı hazırladığı yasa tasarısı ile neden eczacının onurunu rencide eden bir uygulama getirmiştir?

3 — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Sayın Dr. Mete TAN Bakan olmadan evvel Meclis Başkanlığına vermiş olduğu sağlık personeliyle ilgili tam süre çalışma esaslarına dair yasa teklifinde ana sağlık elemanı olan tabip, diştabibi ve eczacıyı her bakımdan eş düzeyde değerlendirdiği halde Bakan olduktan sonra bizce bilinmeyen hangi nedenlerle eczacıyı ana sağlık elemanlarından

olumsuz yönde farklı uygulamaya iten bir tasarımı onaylamıştır?

4 — Yukarıda belirtildiği gibi Sağlık Komisyonu eczacıların tabip ve diştabipleriyle eş düzeyde değerlendirilmesini kararlaştırmıştı. Tasarı bu haliyle Millet Meclisi Genel Kuruluna olağanüstü bir şekilde, Millet vekilleri oluşturulmadan, beklenilmeyen bir zamanda getirilmiştir. Ancak, Sağlık Komisyonu Meclis İç tüzüğüne göre tasarımı gündemden çekebilir ve ilerideki günlerde Millet vekillerine yeterince bilgi verildikten sonra Millet Meclisi genel kurulunda görüşülmesi ve sağlık komisyonunun kararının onaylanması sağlanabilirdi. Ekseriyetin dahi bulunmadığı bir zamanda eczacıların aleyhine bir cereyanın yaratıldığı belli olduğu halde Sağlık Komisyonunca yasa gündemden tümüyle neden çekilmemiştir?

5 — Hazırlıklarının yapıldığı sürekli beyan edilen Genel Sağlık Sigortası yasası da, tam süre çalışma yasası gibi yeterince incelenmeye fırsat verilmeyen ve anayasal kuruluşlarca ileri sürülen görüşler dikkate alınmadan bir oldu bitti havası içerisinde mi gerçekleştirilmeye çalışılacaktır?

Yukarıdaki suallerin cevaplandırılması halinde birçok hususun açıklığa kavuşacağı kanısını taşımaktayız.

(Bir İbret Vesikası)

(SAĞLIK PERSONELİNİN TAM SÜRE ÇALIŞMA ESASLARINA DAİR) KANUNUN MİLLET MECLİSİ GENEL KURULUNDA YAPILAN MÜZAKERESİ ESNASINDA BÜTÇE PLAN KOMİSYONU BAŞKANI TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ YILMAZ ALPARSLAN'IN (C.H.P.) ECZACILAR ALEYHİNDEKİ KONUŞMASI.

Görüşmekte olduğumuz Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin ise, bu ilkeden ayrılarak eczacıları da dahil edip % 100 birinci sınıf devlet memuru maaşı tutarından tam gün çalışma tazminatı ilkesini benimsemiştir.

Değerli arkadaşlarım, uzun süre komisyonumuzda bu madde tartışılmış, Plân Komisyonunda Sağlık hizmetlerinin ana unsurunu teşkil eden tabip, diştabibi ve uzmanlaşan, demin belirttiğim eczacı, uzman eczacı, uzman veteriner, uzman biyolog, uzman kimya mühendisi ve kimyager ve lisansiyer kimyagerlere % 100 tazminat verilmesi, eczacılara ise % 50 tazminat verilmesi kabul edilmiş idi.

Değerli arkadaşlarım, eğer eczacılara da % 100 tazminat verecek olursanız, Sayın Sağlık Ba-

kanına buradan hitap etmek istiyorum, bu fulltime yasası, bu sağlık hizmetlerinde tam gün çalışma esasını getiren bu yasa doğmadan ölü. Sağlık Hizmetlerinin temelini, esasını teşkil eden doktora, birinci sınıf devlet memuru maaşı kadar ek ödenek vereceksiniz, tazminat vereceksiniz, o hizmetin yanında bir yardımcı hizmet olabilecek eczacıya da % 100 tazminat verdiğiniz zaman, doktoru Hakkari'ye götüremezsiniz, doktoru Muş'a götüremezsiniz. Bu tasarı kanunlaşsa bile hayatiyet kazanmaz. Siz sadece devlet bütçesinden büyük ölçülerde tahsisatlar alırsınız, birtakım eczacılar, birinci sınıf devlet memuru gibi % 100 tazminat alır, fakat siz doktor bulamazsınız.

Onun için, «% 80'i geçmemek üzere» diye Hükümetin getirdiği metni dahi komisyonumuz fazla bulmuştur. Bütçeye gereksiz yere ağır bir yük getirdiği anlayışı içinde % 50 bir tazminatı yeterli bulmuştur.

Değerli arkadaşlarım, doktora tam gün çalışma mükellefiyetini verdiğiniz zaman ondan bir şey ahyorsunuz. Kamu hizmeti yapan (A) hastahanesinde çalışan doktora sen tam gün çalışacaksın dediğiniz zaman muayenehanesini kapatıyorsunuz. Ama bugün kamu personelinde, devlet hastahanelerinde çalışan eczacı zaten tam gün çalışıyor. Onun yasa karşısında eczanesini açmış olması eczanesini çalıştırması diye bir durum yok. Buna rağmen % 50 tazminat veriyorsunuz, bunu % 100'e çıkardığınız zaman Türkiye'de za-

ten ücretler ve maaşlar arasındaki büyük dengesizliğe bir yeni dengesizlik katmış olursunuz.

Ben, bunu çok duygusal, çok kişisel bir değerlendirme kabul ediyorum. Bir önerge verdim, Plân Komisyonunun metninde eczacıların % 50 oranında tam gün çalışma tazminatı alması, Komisyonumuzca yeterli bulunmuştur. B önergeye itibare edilmesini, bu önerge çerçevesinde bu kanun tasarısının değerlendirilmesini rica ediyorum. Saygılarımı sunuyorum efendim.

**BÜTÇE PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI
TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ (C. H. P.)
YILMAZ ALPASLAN'IN VERDİĞİ ÖNERGE**

Madde 2 — 1 nci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetlerinin, sağlıkla ilgili genel idare hizmetleri, sağlıkla ilgili eğitim ve öğretim hizmetleri sınıflarında çalıştırılan tabip, diştabipleri ve sağlık alanında uzmanlık belgesi olup, bu uzmanlık hizmetlerini yürüten eczacı, veteriner, biyolog, kimya mühendisi, kimya lisansıyla ve kimyagerlere aylıklarına ek olarak en yüksek Devlet memuru aylığı tutarını geçmemek üzere, aynı kurumların aynı hizmetlerinde çalıştırılan eczacılara aylıklarına ek olarak en yüksek Devlet Memuru aylığının % 50'sini geçmemek üzere aylık tazminat verilir.